لیکونکي: Brüder Grimm
ژباړن: رناګل اریوبزی

۲۰۲۰/۰۷/۰۷

هوښیارخان د بخت په ښپو کې

(د کوچنیانوله پاره لنډه کیسه)

هوښيارګل د خپل بادار سره ۷ کاله کار وکړ، نو يوه ورځ يي ورته وويل:« باداره! زما وخت پوره شوی دي، اوس غواړم چې بيرته خپل کور او مور ته ولاړشم. ما ته زمامعاش راکړه.» مالک ورته وويل چې.« تا زما سره په رښتيا او په اخلاص کار وکړ. څنګه چې کار هغسې معاش.» ده نوکرته د سرو زرو يو غټ غونډاری ورکړ، چې د هوښيارګل د سر په شان غټ و. هوښيارګل د جيب څخه دسمال راوايست او د زرو غونډاری يي پکي وپيچې، پرا وړه يی کښيښود او د کور په لور روان شو. دې ګام په ګام روان و چې په مست آس سپور تازه او خوشال سړی يې تر نظر تيرشو .هوښيارګل په جګ اوازوويل:» آخ، دآس سپرلی څه ښه شی دې ، څوک داسې پرکښېنی، لکه چې په چوکې ناست وي، پښې يې د ډبرو سره نه موښلي، بوټونه يی نه زړيږی،او هيڅ نه پوهيږی چې څنګه وړاندې روان دې.» پر آس سپاره چې دا خبره واوريده نو ودريد،اوور ږغ يی کړ،«ای هوښيارګله! دا ته ولې پيا ده روان يې؟» هوښيارګل په ځواب کې ورته وويل، « آخ، زه مجبور يم چې دا غونډاری ترکوره ورسوم، دا خو سره زر دي، زه د ده له لاسه خپل سرسم سيده نشم نيولي او اوږې مې هم ترې خوږيږی.» پر آس سپور سړی ودريداو هوښيارګل ته يې وويل،« ته پوهيږې چې څه؟ موږ به دا خپل شته سره بدل کړو. زه به داخپل آس و تا ته درکړم اوته دې خپل غونډاری ما ته راکړه.»هوښيارګل ورته وويل چې:« داکار به د زړه له کومې وکړم، خو داهم بايد تا ته ووايم چې ته بايد دغه د زروغونډاری پرخپلوا وړو يوسې.» د آس ځغلونکی راکښته شو، سره زر يې واخيستل، او د هوښيارګل سره يې پر آس باندې د سپريدو په وخت کې مرسته وکړه، جلب يې ټينګ په لاس کې ورکړ او ورته ويې ويل چې:« که وغواړې چې ښې خوا ته وګرزے، نو ته بايد په ژبه په ټيټ اواز هوپ، هوپ وکړے.» د هوښيارګل روح خوشال اوتازه شو، دی په آس سپور او په ارامې ترې روان شو. خو څه وخت وروسته په دې فکر کې شوچې آس يې بايد يو څه نور هم چټک شی، نو دهوپ، هوپ ناره يي پورته کړه. آس دومره تيز شو، چې هوښيارګل يې، مخکې تردې چې خپلې تيروتنې ته يې پام شی، په هغه کنده کې راوغورځاوه، چې دسرک او پټيو تر منځ پرته وه. که چرې يو بزګر، چې خپله غوا يې تر مخه کړې وه، په دې وخت کې نه وای رارسيدلی ، دآس مخه يې نه وای نيولې، نوهغه به هم دې کندې ته لويدلی وای. هوښيارګل بيرته خپل ځان سره راټول کړ او پر پښو ودريد،خو ډير په غوسه اوبدحال واو بزګر ته يی وويل،« دادآس سپرلی خو يو ډير بدمزه شی دې،په تيره بيا چې څوک له يوه داسې ټټو سره ګير پاتی شی،داټټو څوک په دومره قوت له ځانه ليری غورځوی،چې نږدې وی مغزی چيې مات شی،بيابه هيڅکله په داسې ټټو سپور نشم.ما دستا غوا خوښه ده، چې سړی ارام پسی روان وی،او سربيره پردې هره ورځ شيدې،کوچ او پنير هم ترې تر لاسه کوی ،دڅه په بدل کې به زه د يوی داسې غواڅښتن شم ؟»بزګر ورته وويل:« اوس نو چې ته غوا ته دومره ډير خوشاليږی،نو زه حاضر يم چې غوا مې ستا دآس په بدل کې درکړم.»هوښيارګل په زښته ډيره خوښې هوکړه ورسره وکړه؛بزګر پر آس سپور شو او په بيړه ترې وځغاست.هوښيارګل خپله غوا تر مخه کړه او دبختوری سودا په سوچ کې و :«که زه اوس يوازی وچه ډوډی ولرم ـ اودا خوهيڅ نشی کېدای چې ډوډی به هم نوی ـ نو څومره مې چې زړه وغواړی دکوچو او پنير سره به چيې خورم،او که تږی شوم، نوغوا به ولويشم او شيدې به وڅيښم. ای زما زړګيه،نور نو ته څه غواړی ؟»کله چې پر لار يوه رستورانت ته ورسيد،هلته تم شو او په خوراک سرشو،دغرمې او ماښام ډوډی چيې دومره وخوړه،چې څه چيې په جيب کې لرل، ټول چيې په ډوډی ورکړل،او په وروستيو پاتی شوو مېده پيسو چيې ځان ته شربت راو غوښته.تردې وروسته چيې غوا د خپلې مور دکلی په لورروانه کړه

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په څیر و لولئ

څونه چې غرمه رانیږدي کیدله، ګرمۍ هم هغومره ډیریدله.
هوښيارګل په یوه چمن کې روان و،او یو ساعت لارنوره هم ور ته پاتې وه،ډیره ګرمۍ چیې وشوه،او له تندې چیې ژبه په زامه پورې ونښته.هوښيارګل پدې سوچ کې وچې،«ددې تندې او ګرمۍ چاره کولې شم،غوا به ولویشم او په شیدو به چیې ځان تازه او ځواکمن کړم.»
غواچیې پر یوه وچه ونه پورې وتړله، خپله خولۍ ئې ترلاندې کړه،که هرڅومره هڅه چیې هم وکړه ، غوايو څاڅکۍ شیدې هم ور نه کړي، ځکه چې دې دغوا دلویشلو په چل نه پوهیده،نوغوا بې حوصلې شوه، دشا په پښه چیې د ده پر سر داسې سخته لګت ورکړه،چې پر ځمکه ولویداو ډیر وخت نه پو هیده چې چرته پروت دې.له نیکه مرغه پدې ترځ کې یو قصاب پر دې لار راغی،چې یووړوکې ورې چیې په لاسی ګاډې کې اچولې واو ناره چیې کړ،« دا څه مکارې ده!»او دهوښيارګل سره چیې په را پور ته کېدو کې مرسته وکړه.هوښيارګل ټول هغه څه ورته بیان کړل،چې ورته پیښ شوې ول.قصاب ورته خپل بوتل ورکړ او وچیې ویل،«لومړی یو څه وڅیښه او دمه وکړه.داغوا شیدې نه درکوې،ځکه چې زړه ده،او یوازې دبوڅه بار وړلو اویا دحلاللولو لپاره ښه ده.»هوښيارګل دخپل سر ویښته راکښ کړل او وچیې ویل،«هی هی،چا دا فکر کاوه!ښه به دا وای چې سړی دا حیوا ن په کور کې حلال کړی وای،خو پوښتنه داده چې غوښه به چیې څرنګه وی!اما خو دغوا غوښه نه خوښیږی،او خوند نه راکوی.هو،که څوک داسې یو ځوان ورې ولری،نو دا بیا بل ډول خوند لری،اوساسیچ به هم ورسره وی.»قصاب ورته وویل چې،«واوره،هوښيارګله،ستا د خوښې لپاره زه داورې دغوا په بدل کې درکوم.»هوښيارګل وویل،«خدای دې تاته ددې دوستی په بدل کې اجر در کړی.» هوښيارګل بیا روان شواو پدې سوچ کې وچې تر اوسه هرڅه دده په خوشالی او ګټه تمام شول،خو دلته دېوی بلې ناراحتی سره مخامخ شو،خو ډیر زر بیا هر څه سم شول.تردې وروسته یو هلک په مخه ورغی،ده یوه ښکلې سپینه هیلی تر ترخګ لاندې نیولې وه.دواړه دلارې پر سر سره ودریدل او یو بل ته چیې وخت ورکړ.هوښيارګل دخپل بخت کېسه بیان کړه،او هلک ته چیې دا وویل چې په څه ډول چیې هر وار دځان په ګټه سودا وکړه.هلک ورته وویل چې دا هیلی چیې دکوچنی دتمعید جشن دډوډی لپاره را وړی ده.ده هیلی له وزرو ونیوله او هوښيارګل ته چیې وویل،« یوځل چیې پورته کړه،چې څومره درنده ده.اته او نی مې ښه خوراک ور کړی دې،که څوک ددې کباب وخور ،نو دخولې د دوړو کونجو نه به چیې غوړی را وڅاڅی.»هوښيارګل هیلی په یوه لاس وتلله او وچیې ویل،هو،دا ښه درنده ده،خو زما ورې هم وړوکې ورې نه دې.»په دې ځای کې هلک په پریشانی هرې خوا ته وکتل ، سر چیې هم وخوځاوه او وچیې ویل،« واوره،دا ستا دورې موضوع ماته سمه او پاکه نه ښکاری،په هغه کلی کې چې زه ترې راغلم،دېو چا ورې غلا شوی و،زه ویریږم،زه ویریږم،چې دا ستا ورې به همغه ورې وی ؛دا به ستا لپاره ښه نه وی،که چرې دې له دې ورې سره ونیسی،ترټولو کمه جزا به دې داوی، چې یوی تورې څا ته به دې وروغورځوی .»خوارکې هوښيارګل ډیر وډار شو او وچیې ویل،«اخ خدایه ! ددغه موصیبت په وخت کې زما سره مرسته وکه!»د ه هلک ته وویل،چې ته خو ښه خبرچیې او هم دلته بلد یې، زما څخه دغه ورې واخله او خپله هیلی دې ما ته راکه.»هلک ورته وویل چې،«زه به دا خطر په ځان ومنم،خو ستا ددې بد بختی مسؤلیت په غاړه نشم اخیستلی.» ده رسی په لاس کې ونیوله اوپه بیړه چیې ورې دځان سره په یوه څنګځنی لا راکښ کړ.پدې توګه هوښيارګل ځان له غمه خلاص کړ،هیلی چیې دتخرګ لاندې ونیوله او دکور په لور روان شو .ده له ځان سره ویل چې،«که سم فکر وکړم نو په دې راکړه ورکړه کې مې ګټه وکړه،لومړی خو کباب دې،وریسی دا یو عالم غوړ،چې دکباب کېدو په وخت کې به تر ی را وڅاڅی،چې دکال دېوی څلوریزی په اوږدو کې ـ دهیلی غوړو ډوډی ـ لپاره بس کیږی.پدې به مې مور څومره خوشاله شی.»کله چې دې وروستی کلی ته ورسید، چې ګورې هلته د بیاتیو تیره کوونکې د کراچې سره ولاړ دې،څرخ چیې ټیت نرې اواز کاوه او ده ورسره سندرې کولې:

زه بیاتی تیری کوم او تیز یی څرخوم
او زمـا بـالا پــوښ و بـاد تـه ځــوړوم

هوښيارګل ودرید او په مینه یې ورته کتل؛ بالاخره په خبرو راغی او ورته و چیې ویل ،«ته ښه اوسوکاله ژوند لری، ځکه کله چې بیاتی تیری کوی،ورسره مست اوځوشال هم چیې،»بیاتی تیری کوونکې په ځواب کې ورته وویل چې،«هو !دلاس کسب په حقیقت کې دسرو زرو ځمکه ده،دبیاتیود یوه تکړه تیره کوونکې جیب له پیسو خالی نه وی،هر وخت چې جیب ته لاس کړی ،پیسی پکې مومې.اوس راته ووایه چې تا دا ښکلې هیلی چرته راونیوله ؟»
«دا مې را نیولې نه ده،دخپل ورې په بدل کې مې تر لاسه کړه.»«او دا ورې دې له کومه کړ ؟» «دورې په بدل کې مې غوا ورکړه.» «اوغوا ؟» «دغوا په بدل کې مې آس ورکړ.» «او آس ؟» «هغه مې دسرو زرو په غونډاری،چې زما دسر په شان غټ و،واخیست.» «او داسره زر ؟» « ای،دامې داوو کالونو دکار تنخوا وه.» دبیاتیو تیره کوونکې ورته وویل.« تاسی په هره سودا کې ښه ګټه کړی ده،خو تاسی داسې هم کولې شی چې دپیسو ترناوی لاندې ودریږی،او پیسی به پخپله په جیبو کې در توچیږی.هر سهار چې راپورته کیږی،بخت به درسره مل وی.»هوښيارګل ترې وپوښتل چې،«دا څرنګه امکان لری ؟» «تاسی باید زما په څیر دبیاتیوتیره کونکې شی،داکار

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

يواز يوى تيره كوونكې ډبرى ته اړتيالرى اونور كار چيې ټول پخپله سمبړى،زه داډول د بره لرم،كه څه هم يوڅه زيانمنه شوى ده،خوزه چيې هم په بدل كې له تا نورڅه نهِ غواړم،يوازى دا هيلى راكړه،آيا غواړى چې دا سودا وكړى ؟» هوښيار ګل ورغبرګه كړه چې،«پدې ګى خو پوښتنې ته كومه اړتيا نشته،پدې سودا به زه دځمكې پرسر تر ټولو نيكبخت انسان شم،ځكه پيسى به لرم او هر ځل چې جيب ته لاس كړم،خالى به نه وى،نور به دڅه لپاره ځور او اندېښنه كوم ؟»هيلى چيې وركړه اوتيږه چيې ترې واخيسته. دبياتيو تيره كونكې يوه بله عادې ډبره چې تر څنګ چيې په ځمكه پرته وه،راپورته كړه اوهوښيارګل ته چيې وركړه او وچيې ويل چې،»دا ډيره دكار ډبره ده،ته پدې مېخونه ټكولې شى،اوهم زاړه كاږه مېخونه سمولې شى.داهم درواخله،خوښه به چيې ساتى.»هوښيارګل دواړه ډبرى په ځان بار كړى اوپه خوشال زړه ترې روان شو،سترګى چيې له ډيرى خوشالى ځليدلى اوناره چيې كړه چې،«زه له بخت سره دې دنيا ته راغلى يم،دېوه نيكمرغه كوچنى په څير مې ټولې هغه هيلى تر سره كيږى چې،لرم چيې.» داچې سهار دوخته په پښو شوى و،نووروورو سترى شواوله لوږى هم په تكليف شو،ځكه څه چيې چې در لودل،ټول چيې دغوا درانيولو په خوشالى كې وخوړل .اوس نولا په تكليف پر لار تلى شو،او مجبور و چې شيبه په شيبه ودريږى او دمه وكړى،تيږى هم په درندې شوى اوډير چيې ستومانه كړه. اوس نو پدې ارمان شو،چې كاشكې ددې ډبرو له بار نه ازاد شوى وى.له ډيرى ستومانى چيې دهلزون په ښوچيېدو ځان هلته د پټيو په منځ كې يوى څا ته ورساوه،ترڅوچې هلته دمه وكړى او دڅا په سړو اوبو يو څه ځان تازه او تنده ماته كړى.ددې لپاره چې ډبرو ته زيان ونه رسيږى ،نوپه ډيراحتياط چيې دځان تر څنګ دڅا په غاړه كېښودې،بيا دې هم كښيناست او دڅښلو لپاره په اوبوور ټيټ شو،پام چيې نه وچې څنګ چيې په ډبره ولګيد او دواړه ډبرى ښكته په څاكې ولويدې.كله چې هوښيارګل ډبرى څا ته دلويدو په حال كې ولېدې،له خوشالى په غورځنګو شواو لوى خداى ته په سجده او په ګونډو شو،په سترګو كې چيې له خوشالى اوښكې راغلى او په زړګونو شكرونه چيې ادا كړل.دې خو له لوى پروردګار نه پدې ډير راضى وچې،پخپل رحمت چيې،بيله دې چې دې لاس اوپېښه وخوځوى،ددې درندو ډبرو له باره ازاد كړ.هوښيار ګل دبخت په څېوكې لاهوو اوناره چيې كړه چې،«دځمكې پر مخ ترما نيكبخت انسان بل نشته.» په خوشال زړه ،دډبر له درانده بارنه په ازادو مټو،په ټوپونو او غور ځنګونو چيې ځان كور او مور ته ورساوه.

پاى

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکني د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په ځير و لولئ